Lieta Nr. A42316606
(A 1270-07/5)

SPRIEDUMS
Latvijas tautas vārdā

Rīgā, 2007. gada 6. februārī

Administratīvā rajona tiesa
šādā sastāvā: tiesnese I. Kaļiņina,

piedaloties pieteicējam *V.R.* un atbildētāja Medicīniskās aprūpes un darbspējas ekspertīzes kvalitātes kontroles inspekcijas pilnvarotajam pārstāvim Edgaram Traumanim,

2007. gada 8. janvārī Rīgā, Antonijas ielā 6, atklātā tiesas sēdē izskatīja administratīvo lietu, kas ierosināta pēc *V.R.* pieteikuma par Medicīniskās aprūpes un darbspējas ekspertīzes kvalitātes kontroles inspekcijas 2005. gada 20. decembra lēmuma Nr.7-25-R-1150 atcelšanu.

Aprakstošā daļa

[1] 2006. gada 20. janvārī Administratīvajā rajona tiesā saņemts *V.R.* (turpmāk arī – pieteicējs) pieteikums, kurā lūgts atcelt Medicīniskās aprūpes un darbspējas ekspertīzes kvalitātes kontroles inspekcijas (turpmāk – Inspekcija vai atbildētājs) 2005. gada 20. decembra lēmumu Nr.7-25-R-1150 (turpmāk arī – pārsūdzētais lēmums) un noteikt personīgā un morālā kaitējuma atlīdzību 10000 latu apmērā.

Ar Administratīvās rajona tiesas tiesneses 2006. gada 23. janvāra lēmumu pieteikumu daļā par morālā un materiālā kaitējuma atlīdzību 10000 latu apmērā atteikts pieņemt, un ar Administratīvās rajona tiesas tiesneses 2006. gada 10. februāra lēmumu ierosināta administratīvā lieta Nr. A42316606 par Inspekcijas 2005. gada 20. decembra lēmuma Nr.7-25-R-1150 atcelšanu.

[2] Ar pārsūdzēto lēmumu atstāts spēkā Inspekcijas ārstes ekspertes 2005. gada 2. novembra lēmums Nr. 7-25-R-780 (turpmāk arī – sākotnējais lēmums), ar kuru izbeigta lietvedība administratīvo pārkāpumu lietā Nr. 7-25-R-780.

Pārsūdzētajā lēmumā norādīts:

[2.1] pamatojoties uz *V.R.* iesniegumu, Inspekcijas ārstes ekspertes veica ekspertīzi un sastādīja atzinumu Nr. 7-25-R-780 par *V.R.* medicīnisko aprūpi. Atzinumā konstatēts, ka *V.R.* medicīniskajā aprūpē pārkāpumi nav pieļauti. Tādēļ, pamatojoties uz Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa (turpmāk – LAPK) 239. panta pirmās daļas 1. punktu, 2005. gada 2. novembrī tika pieņemts lēmums Nr. 7-25-R-780 par administratīvās lietas izbeigšanu.

PDF created with pdfFactory Pro trial version www.pdffactory.com

[2.2] Matīsa cietuma medicīnas daļā *V.R.* sakarā ar sūdzībām par kuņģi sniegta atradnei un diagnozēm atbilstoša terapija. Matīsa cietuma medicīnas daļā 2001. gada 26. aprīlī veiktajā rentgenoloģiskajā izmeklēšanā pataloģija kuņģī un 12 pirkstu zarnā nav konstatēta. Pamatojoties uz izmeklējumiem un pacienta sūdzībām noteiktas diagnozes „gastrīts?" un „kuņģa disfunkcijas?". Šādu slimību ārstēšana notiek ambulatori, neatliekama hospitalizācija nav nepieciešama. Tāpēc *V.R.* hospitalizācija Latvijas cietumu slimnīcā 2001. gada 23. augustā ir veikta savlaicīgi.

[2.3] Sākotnējais lēmums nav pretrunā ar tiesību normām. Administratīvo pārkāpumu lietvedībā nav pārkāptas Administratīvā procesa likuma (turpmāk – APL) 61. un 62. pants. Lietvedību administratīvo pārkāpumu lietās reglamentē galvenokārt LAPK. Konkrētajā gadījumā jāņem vērā, ka *V.R.* atrodas brīvības atņemšanas vietā, līdz ar to *V.R.* tiesības ir leģitīmi ierobežotas. Jāpiekrīt, ka *V.R.* nevar pilnīgi izmantot savas tiesības iepazīties ar administratīvās lietas materiāliem, tomēr šāds ierobežojums izriet no viņa tiesiskā statusa un tāpēc ir pamatots.

[2.4] *V.R.* nepamatoti norāda, ka ir pārkāptas viņa tiesības tikt uzklausītam sakarā ar viņam nelabvēlīga administratīvā akta izdošanu. Izvērtējot medicīnisko aprūpi medicīniskās aprūpes pārkāpumu kontekstā, nevar tikt izdots pacientam nelabvēlīgs administratīvais akts. Sākotnējais lēmums tikai konstatē tiesisko situāciju *V.R.* medicīniskajā aprūpē, tas neatņem *V.R.* nekādas tiesības, nedz arī kā citādi tiesiski ierobežo. Tāpēc sākotnējais lēmums nav nelabvēlīgs administratīvais akts, un APL 62. pants konkrētajā gadījumā nav piemērojams.

[2.5] Atbilstoši Ministru kabineta 1999. gada 19. oktobra noteikumu Nr. 358 „Noteikumi par medicīnisko palīdzību notiesātajiem un apcietinātajiem brīvības atņemšanas iestādēs" (turpmāk – MK noteikumi Nr. 358) 12. punktam brīvības atņemšanas iestādēs administrācija pati izvērtē nepieciešamību nodrošināt ārstēšanu vai konsultēšanu ārpus ieslodzījuma vietas. *V.R.* medicīnisko aprūpi varēja nodrošināt brīvības atņemšanas vietā, tāpēc nebija nepieciešama viņa ārstēšana vai konsultēšana ārpus brīvības atņemšanas vietas.

[3] Pieteicējs pieteikumā norāda turpmāko.

[3.1] Pieteicējs iesniegumā Inspekcijai attiecībā uz sākotnējā lēmuma secinājumu daļas 1. punktā minēto, ka pieteicējam jau no 2001. gada 22. aprīļa līdz 2001. gada 17. augustam ir tikusi uzstādīta atbilstoša diagnoze, lūdza veikt šo minēto ierakstu ekspertīzi, izņemot ierakstu par diagnozi „starpribu neiralģija", jo šī bija vienīgā diagnoze no secinājumu daļas 1. punktā minētajām uzstādītajām diagnozēm, par kuru pieteicēju bija informējis ārstējošais ārsts lietā Nr. 7-25-R-780 uzrādītajā laikā.

Pieteicējs lūdza inspekciju uzdot ekspertam jautājumu, kad un kas ir veicis šos ierakstus, jo pieteicējam šādu ierakstu esamība, kur ir noteikta puslīdz atbilstoša diagnoze, ir pilnīgs jaunums, jo no 2001. gada 22. aprīļa līdz 2001. gada 17. augustam Matīsa cietuma ārstējošais ārsts, pamatojoties uz

PDF created with pdfFactory Pro trial version www.pdffactory.com

veiktajām medicīniskajām pārbaudēm, informēja pieteicēju, ka pieteicējs ir praktiski vesels.

[3.2] Par rezultātu ietekmējošas procesuālās normas pārkāpumu jāuzskata administratīvā procesa dalībnieka neuzklausīšana, jo ir skaidri redzama cēloņsakarība starp procesuālo pārkāpumu un citāda lēmuma iespējamību. Taisnīguma princips prasa, lai personai, iespēju robežās, būtu nodrošinātas tiesības izteikt savu viedokli un tikt uzklausītai pirms tiek pieņemts kāds lēmums lietā.

Pārsūdzētajā lēmumā norādīto, ka pieteicēja tiesības iepazīties ar lietas materiāliem ir ierobežotas pamatoti, pieteicējs uzskata par nepamatotu, jo nav pastāvējuši tādi apstākļi, lai neizbēgami noteiktu šādu ierobežojumu, un līdz ar to tam nav leģitīma mērķa, nepamatotais ierobežojums rada atšķirīgu attieksmi.

[3.3] Inspekcija ir nepareizi interpretējusi APL 62. panta pirmo daļu, secinot, ka sākotnējais administratīvais akts nav pieteicējam nelabvēlīgs administratīvais akts un neatņem pieteicējam nekādas tiesības, nedz arī kā citādi pieteicēju tiesiski ierobežo. Pieteicējs uzskata, ka izdodot administratīvo aktu par administratīvās lietas izbeigšanu tiek nepamatoti ierobežotas pieteicēja ar Latvijas Republikas Satversmes 92. pantu garantētās pamattiesības.

Pieteicējs uzskata, ka administratīvais akts, pretēji Inspekcijas lēmuma Nr. 7-25-R-1150 pamatojuma daļā norādītajam, pieteicējam ir klaji nelabvēlīgs, jo praktiski liedz pieteicējam saņemt kompensāciju par personisko kaitējumu atbilstoši Valsts pārvaldes iestāžu nodarīto zaudējumu atlīdzināšanas likumam.

[3.4] Pārsūdzētajā lēmumā minētā atsauce uz MK noteikumu Nr. 358 12. punktu jāskata nevis atsevišķi, kā to interpretē Inspekcija, bet sistēmiski ar Latvijas Republikas Satversmes 111. pantu, no kura izriet, ka valsts pienākums ir ne tikai veikt pasākumus, lai aizsargātu cilvēku veselību, bet arī valsts pienākums atturēties no darbībām, kas ierobežo iespējas katrai personai pašai rūpēties par savas veselības aizsardzību.

Pārsūdzētajā lēmumā norādītais, ka pieteicējam medicīnisko aprūpi varēja nodrošināt brīvības atņemšanas vietā, un tāpēc nebija nepieciešama ārstēšana un konsultēšana ārpus brīvības atņemšanas vietas, ir klaji pretrunā ar sākotnējā lēmumā minētajām diagnozēm, kurām ir acīmredzama tendence pasliktināties.

Pieteicējs nepiekrīt pārsūdzētajā lēmumā norādītajam, ka Inspekcijas kompetencē neietilpst izvērtēt informācijas apmaiņu starp ārstu un ieslodzījuma vietas administrāciju, jo šāda informācijas apmaiņa neesot saistīta ar medicīniskās aprūpes kvalitāti. Pieteicējs uzskata, ka Inspekcijai bija jāizvērtē ārstniecības personu darbību atbilstība MK noteikumu Nr. 358 6. punkta prasībām.

[3.5] Nepatiess ir Inspekcijas apgalvojums, ka no 2001. gada 22. aprīļa līdz 2001. gada 17. augustam ir nozīmēta pacienta sūdzībām, objektīvajai atradnei un noteiktajām diagnozēm atbilstoša terapija, jo pieteicējs nav

PDF created with pdfFactory Pro trial version www.pdffactory.com

saņēmis praktiski nekādu medicīnisko palīdzību šajā laika posmā, lai gan neskaitāmas reizes ir vērsies pie Matīsa cietuma ārstējošā ārsta un medicīnas daļas priekšnieces. Uz pieteicēja vairākkārtīgiem lūgumiem nosūtīt viņu uz Centrālcietuma slimnīcu veselības stāvokļa izmeklēšanai viņam vienmēr tika atbildēts, ka tas neesot nepieciešams, jo viņš ir praktiski vesels.

Pieteicējs tika ievietots soda izolatorā uz piecām diennaktīm, par to, ka izteica ārstējošam ārstam savu viedokli par viņa ārstēšanas stilu. Eiropas ieslodzījuma vietu noteikumu Rekomendācija Nr. R(87) 3 38. panta pirmā daļa paredz, ka disciplinārsodu vai jebkuru citu sodu, kurš var nelabvēlīgi ietekmēt ieslodzītā fizisko vai garīgo veselību, var uzlikt tikai tad, ja medicīnas darbinieks pēc ieslodzītā apskates rakstveidā apliecina, ka ieslodzītais ir spējīgs to izturēt.

Latvijas Republikas Augstākā padome 1990. gada 4. maijā, pieņemot deklarāciju „Par Latvijas Republikas pievienošanos starptautisko tiesību dokumentiem cilvēktiesību jautājumos", citastarp atzina par saistošiem „Minimālos standartus par apiešanos ar ieslodzītajiem". Minēto standartnoteikumu 31. pamatprincipa 1. punkts noteic, ka sodus, kas paredz stingru ieslodzījumu vai pārtikas samazināšanu, var uzlikt tikai pēc tam, kad ieslodzīto izmeklējis ārsts, kam rakstveidā jāapliecina, ka ieslodzītais var izciest šādu sodu.

Apstrīdot sākotnējo lēmumu pieteicējs ir norādījis uz šo apstākli, taču pārsūdzētajā lēmumā attiecībā uz rakstisku medicīnas darbinieku apliecinājumu pirms pieteicēja ievietošanas soda izolatorā nekas nav minēts, Inspekcija šo faktu ir ignorējusi

[3.6] Tāpat Inspekcijas lēmumos nekas nav minēts attiecībā uz pieteicēja iesniegumā norādīto faktu, ka pēc iznākšanas no soda izolatora, pieteicējs iesniedza sūdzību Matīsa cietuma priekšniekam par atteikumu sniegt pieteicējam medicīnisko palīdzību. Tikai tad pieteicējs tika nosūtīts uz Centrālcietuma slimnīcu, kur pieteicējam tika konstatēta sākotnējā lēmuma 2. punktā minētā hroniskā diagnoze.

No minētā objektīvi iziet, ka, ja ārstniecības personas atbilstoši MK noteikumu Nr. 358 6. punktam būtu ziņojušas iestādes administrācijai par pieteicēja saindēšanos, tad iespējams, ka pieteicējs savlaicīgi būtu nosūtīts uz Centrālcietuma slimnīcu veselības stāvokļa izmeklēšanai un iestādes administrācija nebūtu piemērojusi disciplinārsodu, kas saistīts ar ievietošanu soda izolatorā. Pieteicējs norāda, ka viņš neizdarīja rupju režīma pārkāpumu, un kā paredzēja uz to brīdi pastāvošā likumdošana, soda izolatorā varēja ievietot tikai par rupjiem režīma pārkāpumiem.

Ārstējošais ārsts, akceptējot pieteicēja ievietošanu soda izolatorā, ir vēlējies tīši sagādāt pieteicējam fiziskas ciešanas, jo no Inspekcijas lēmumiem izriet, ka ārstniecības personāls ir bijis pilnībā informēts par pieteicēja veselības stāvokli. Ārstējošais ārsts, akceptējot pieteicēja ievietošanu soda izolatorā, pārkāpa „Konvenciju pret spīdzināšanu un citiem nežēlīgiem, necilvēcīgiem vai cieņu pazemojošiem apiešanās un sodīšanas veidiem",

PDF created with pdfFactory Pro trial version www.pdffactory.com

„Eiropas cilvēka tiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijas” 3. punktu, Vispārējās cilvēktiesību deklarācijas 5. pantu.

Inspekcijas lēmumos norādīts, ka 2001. gada 26. aprīlī veiktajā rentgenoloģiskajā izmeklēšanā pataloģija kuņģī un 12 pirkstu zarnā nav konstatēta. Matīsa cietuma ārstējošais ārsts, nereaģējot uz pieteicēja sūdzībām par veselības stāvokli un nenosūtot pieteicēju uz Centrālcietuma slimnīcu papildus diagnostikai, bet paļaujoties tikai uz rentgenoloģisko izmeklēšanu, ignorēja MK noteikumu Nr. 358 15. punkta 3. apakšpunktu, kā arī Eiropas ieslodzījuma vietu noteikumu Rekomendāciju Nr. R(87) 3., 32. pantu.

[4] Atbildētājs tiesai sniegtajā rakstveida paskaidrojumā pieteikumu neatzīst pilnībā un uzskata par nepamatotu, balstoties uz pārsūdzētajā lēmumā norādītajiem apsvērumiem un papildus paskaidro turpmāko.

[4.1] Inspekcija nepiekrīt pieteicēja apgalvojumam, ka atbildētājs ir pārkāpis APL 62. panta nosacījumu, jo, izdodot nelabvēlīgu administratīvo aktu, nav uzklausīts pieteicēja viedoklis. Atbildētājs norāda, ka pārsūdzētais lēmums ne tieši, ne netieši pieteicēju tiesiski neietekmē, kā arī neliedz viņam tiesības prasīt atlīdzinājumu no ieslodzījuma vietu iestādēm par viņam nodarīto personisko kaitējumu.

[4.2] Pieteicējs nevarēja realizēt savas APL 61. pantā nostiprinātās tiesības iepazīties ar lietas materiāliem, jo administratīvā procesa laikā atradās ieslodzījumā. No APL 61. panta neizriet iestādes pienākums noteikti iepazīstināt pieteicēju ar lietas materiāliem, bet gan viņa tiesības iepazīties ar tiem. Šo tiesību realizācija atkarīga no pieteicēja un viņa tiesiskā statusa. Tādēļ pieteicējs nepamatoti norāda, ka Inspekcija viņu diskriminējusi.

[4.3] Pieteicējs kļūdaini apgalvo, ka, nenodrošinot viņam iespēju par saviem līdzekļiem ārstēties ārpus ieslodzījuma vietas, ir pieļauts medicīniskās aprūpes pārkāpums. Inspekcija nevar vērtēt atteikumu ārstēt pieteicēju ārpus ieslodzījuma vietas, jo to nav pieņēmušas ārstniecības personas, bet gan ieslodzījuma vietas administrācija, kuras darbību novērtējums neietilpst Inspekcijas kompetencē.

[5] Pieteicējs tiesas sēdē pieteikumu uzturēja, minot pārsūdzētajā lēmumā izteikto argumentāciju.

[6] Atbildētājs pieteikumu neatzina, balstoties uz pārsūdzētajā lēmumā un rakstveida paskaidrojumos izteiktajiem apsvērumiem.

[7] Liecinieks *V.P.* tiesas sēdes laikā paskaidroja, ka viņš strādāja Matīsa cietuma ārstniecības daļā, ārsta amatā, no 1999. gada novembra līdz 2003. gada maijam. Liecinieks norādīja, ka iespējams ir ārstējis arī pieteicēju, ja pieteicējs bija vērsies Matīsa cietuma ārstniecības daļā ar sūdzībām. Ja notiesātā persona sūdzas par sāpēm, tad ārsts šo personu apskata, reģistrē nepieciešamo informāciju medicīniskajā dokumentācijā un, ja ir steidzams gadījums, izsauc ātro palīdzību. Gadījumā ja notiesātais nav apmierināts ar ārsta sniegto medicīnisko palīdzību, viņam ir tiesības vērsties pie cietuma medicīniskās daļas vadītājas. Konkrētajā darba vietā liecinieka priekšniece bija daktere *V.P.*.

PDF created with pdfFactory Pro trial version www.pdffactory.com

Liecinieks, atbildot uz pieteicēja jautājumu, paskaidroja, ka neirocirkulatoro distoniju var ārstēt arī ar korvalolu, jo tā ir kuņģa neiroze. Lielākajai daļai ieslodzīto ir šī kuņģa neirozes forma. Šādos gadījumos sūdzības par sāpēm kuņģī saistītas ar izmaiņām uzturā.

Motīvu daļa

[8] Uzklausījusi administratīvā procesa dalībnieku paskaidrojumus, noklausoties liecinieka liecības un iepazinusies ar lietas materiāliem, tiesa atzīst, ka pieteikums ir nepamatots un ir noraidāms.

Saskaņā ar APL 250. pantu tiesa, taisot spriedumu, pārbauda, vai:

1) administratīvais akts izdots, ievērojot procesuālos un formālos priekšnoteikumus;

2) administratīvais akts atbilst materiālo tiesību normām;

3) administratīvā akta pamatojums attaisno adresātam uzlikto pienākumu vai tam piešķirtās, apstiprinātās vai noraidītās tiesības.

Tiesa, vērtējot administratīvā akta tiesiskumu, spriedumā ņem vērā tikai tos apstākļus, uz kuriem iestāde ir atsaukusies administratīvā akta pamatojumā.

Atbilstoši APL 67. panta ceturtajai daļai iestāde administratīvo aktu pamato ar Satversmi, likumiem, Ministru kabineta noteikumiem vai pašvaldību saistošajiem noteikumiem, starptautisko tiesību vai Eiropas Savienības (Kopienu) normām, kā arī vispārējiem tiesību principiem. Pamatojumā norāda attiecīgā ārējā normatīvā akta pantu, tā daļu, punktu vai apakšpunktu.

Savukārt administratīvā akta pamatojums ir (..) jēdziens, kas ietver iestādes atsauci uz konkrētu tiesību normu, tās analīzi un argumentus, no kuriem izriet, ka lietas faktiskie apstākļi atbilst piemērotajā tiesību normā regulētajam sastāvam (2005. gada Augstākās tiesas tiesu prakses vispārinājums „Objektīvās izmeklēšanas princips – interpretācija un piemērošana" 8. lpp).

[9] APL 249. pants nosaka, ka tiesa taisa spriedumu par pieteicēja norādīto pieteikuma priekšmetu, nepārsniedzot prasījuma robežas.

Pieteikumā pieteicējs izteicis iebildumus tikai par 2001. gadā viņam veikto medicīnisko aprūpi, līdz ar to tiesa pārbaudīs pieteicēja iebildumu pamatotību tikai attiecībā uz norādīto laika posmu.

[10] Tiesa konstatē, ka Inspekcijas 2005. gada 20. decembra lēmums Nr.7-25-R-1150, ar kuru atstāts spēkā Inspekcijas ārstes ekspertes 2005. gada 2. novembra lēmums Nr. 7-25-R-780 un izbeigta lietvedība administratīvo pārkāpumu lietā Nr. 7-25-R-780, ir pamatots ar LAPK 228.^{1}, 239. panta 1. punktu un 286. panta pirmās daļas 1. punktu.

LAPK 228.^{1} pants nosaka, ka Medicīniskās aprūpes un darbspējas ekspertīzes kvalitātes kontroles inspekcija izskata šā kodeksa 45. – 45.^{3} un 46.^{2} pantā paredzēto administratīvo pārkāpumu lietas.

PDF created with pdfFactory Pro trial version www.pdffactory.com

Izskatīt administratīvo pārkāpumu lietas un uzlikt administratīvos sodus Medicīniskās aprūpes un darbspējas ekspertīzes kvalitātes kontroles inspekcijas vārdā ir tiesīgi:

1) Medicīniskās aprūpes un darbspējas ekspertīzes kvalitātes kontroles inspekcijas valsts galvenais eksperts un viņa vietnieki – naudas sodu līdz divsimt piecdesmit latiem;

2) Medicīniskās aprūpes un darbspējas ekspertīzes kvalitātes kontroles inspekcijas valsts eksperti – naudas sodu līdz simt piecdesmit latiem.

[11] Tiesa konstatē, ka konkrētajā administratīvo pārkāpumu lietā sākotnējo lēmumu ir pieņēmusi Inspekcijas ārste eksperte I. Paga, kurai atbilstoši iepriekš norādītajai tiesību normai šāda kompetence ir piešķirta.

Sākotnējais lēmums ir balstīts uz Inspekcijas 2005. gada 2. novembra atzinumu Nr. 7-25-R-780 (lietas 51. – 57. lapa), kurā tika izanalizēta pieteicēja medicīniskā dokumentācija.

Atbilstoši LAPK 237. pantam lietvedības uzdevumi administratīvo pārkāpumu lietās ir šādi: savlaicīgi, vispusīgi, pilnīgi un objektīvi noskaidrot katras lietas apstākļus, izlemt to stingrā saskaņā ar likumu (..).

Tiesa konstatē, ka pieteicēja medicīniskās dokumentācijas pārbaude uzsākta pamatojoties uz pieteicēja 2005. gada 26. augusta iesniegumu Inspekcijai.

Laika posmā no 2005. gada 29. augusta līdz 2005. gada 2. novembrim ārstes ekspertes I. Paga un L Āriņa veica ekspertīzi, kuras rezultātā ārstes ekspertes atzinušas, ka ieslodzītā *V.R.* medicīniskās aprūpes pārkāpumi ieslodzījumu vietu pārvaldes medicīnas iestādēs: Matīsa cietuma medicīnas daļā un Latvijas cietumu slimnīcā nav konstatēti. Veselības aprūpes pakalpojumu apjoms ieslodzītajam sniegts atbilstoši MK noteikumu Nr. 358 prasībām.

LAPK 243. pants nosaka, ka pierādījumi administratīvā pārkāpuma lietā ir jebkuri fakti, uz kuru pamata institūcijas (amatpersonas) likumā noteiktajā kārtībā nosaka administratīvā pārkāpuma esamību vai neesamību, pie administratīvās atbildības sauktās personas vainu un citus apstākļus, kam ir nozīme lietas pareizā izlemšanā.

Šos faktus konstatē ar šādiem līdzekļiem: ar protokolu par administratīvo pārkāpumu, ar tās personas paskaidrojumiem, kuru sauc pie administratīvās atbildības, ar cietušā un liecinieku liecībām, eksperta atzinumu, lietiskajiem pierādījumiem, protokolu par priekšmetu un dokumentu izņemšanu, citiem dokumentiem, kā arī pārkāpumus fiksējošiem tehniskiem līdzekļiem (braukšanas ātruma noteikšanas mērierīces, mērierīces alkohola koncentrācijas noteikšanai izelpotajā gaisā, foto, video u.tml.)

[12] Tiesa atzīst, ka konkrētajā gadījumā ar ārstu ekspertu atzinumu (lietas 51. – 57. lapa) ir konstatēts, ka nekādi medicīniskās aprūpes pārkāpumi attiecībā uz pieteicēja ārstēšanu Matīsa cietuma medicīnas daļā un Latvijas cietumu slimnīcā netika konstatēti. Šo pašu secinājumu tiesas sēdes laikā izteicis arī tiesas sēdē nopratinātais liecinieks.

PDF created with pdfFactory Pro trial version www.pdffactory.com

Atbilstoši LAPK 9. panta pirmajai daļai par administratīvo pārkāpumu atzīstama prettiesiska, vainojama (ar nodomu vai aiz neuzmanības izdarīta) darbība vai bezdarbība, kura apdraud valsts vai sabiedrisko kārtību, īpašumu, pilsoņu tiesības un brīvības vai noteikto pārvaldes kārtību un par kuru likumā paredzēta administratīvā atbildība.

LAPK 244. pantā noteikts, ka institūcija (amatpersona) pierādījumus novērtē pēc savas iekšējās pārliecības, kas pamatota uz vispusīgi, pilnīgi un objektīvi izpētītiem visiem lietas apstākļiem to kopumā, pēc likuma un tiesiskās apziņas.

Savukārt Administratīvā procesa likuma 154. pantā noteikts, ka tiesa novērtē pierādījumus pēc savas iekšējās pārliecības, kas pamatojas uz vispusīgi, pilnīgi un objektīvi pārbaudītiem pierādījumiem, kā arī vadoties no tiesiskās apziņas, kas balstīta uz loģikas likumiem, zinātnes atziņām un taisnības principiem.

Nekādiem pierādījumiem nav iepriekš noteikta spēka, kas saistītu tiesu. Tiesa spriedumā norāda, kādēļ tā vienam pierādījumam devusi priekšroku salīdzinājumā ar citu pierādījumu un atzinusi vienu faktu par pierādītu, bet citu – par nepierādītu.

[13] Tiesa atzīst, ka konkrētajā gadījumā priekšroka piešķirama medicīniskajā dokumentācijā fiksētai informācijai, kas uzskatāma par objektīvu, jo fiksēta uzreiz pēc pieteicēja vēršanās ārstniecības iestādēs atbilstoši MK noteikumu Nr.358 17. punktam. Šādus ierakstus ārstniecības iestādes veic ar nolūku, lai ārstēšanas gaitā fiksētie fakti būtu dokumentēti pēc iespējas precīzāk un lai nebūtu pat mazākas iespējas tos, aprakstot pēc ilgāka laika, atspoguļot neprecīzi vai pat sagrozīt.

Savukārt tiesa konstatē, ka pieteicējs ar sūdzību par 2001. gadā viņam veikto medicīnisko aprūpi vērsies Inspekcijā tikai 2005. gadā. Minētais liecina par to, ka konkrētajā gadījumā vairs nav iespējams ar citiem pierādīšanas līdzekļiem, izņemot medicīniskajā dokumentācijā fiksēto, objektīvi noskaidrot pieteicēja faktisko veselības stāvokli veikto manipulāciju rezultātā, jo pašreiz esošo pieteicēja veselības stāvokli četru gadu garumā ietekmējuši arī citi apstākļi un fizioloģiskie procesi. Norādīto iemeslu dēļ tiesa uzskata, ka par pietiekamu pierādījumu konkrētajā gadījumā atzīstama tikai medicīniskā dokumentācija un uz to pamata veidotais speciālistu atzinums, nevis pieteicēja iesniegumos iestādē, pieteikumā un tiesas sēdes laikā sniegtie paskaidrojumi un izteiktie argumenti.

Liecinieka tiesas sēdē sniegtās liecības pastiprina tiesas pārliecību par atbildētāja pieņemto lēmumu pamatotību šajā administratīvo pārkāpumu lietā.

[14] Nekonstatējot administratīvā pārkāpuma esamību, Inspekcijas amatpersona atbilstoši LAPK 239. panta 1. punktam, ka nosaka, ka lietvedību administratīvā pārkāpuma lietā nevar iesākt, bet iesāktā lietvedība jāizbeidz, ja nav bijis notikuma vai tajā nav administratīvā pārkāpuma sastāva, pieņēmusi pamatotu lēmumu par administratīvās lietas izbeigšanu (lietas 22. - 23. lapa).

PDF created with pdfFactory Pro trial version www.pdffactory.com

[15] Pieteicējs apstrīdējis šo lēmumu, norādot, ka konkrētajā gadījumā nav ievērota APL 62. panta pirmā daļa, kas nosaka iestādes pienākumu pirms tāda administratīvā akta izdošanas, kurš varētu būt nelabvēlīgs adresātam vai trešajai personai, noskaidrot un izvērtēt adresāta vai trešās personas viedokli un argumentus šajā lietā.

Konkrētajā lietā tiesai ir jāpārbauda :

- vai pārsūdzētais lēmums ir pieteicējam nelabvēlīgs administratīvais akts;

- vai pieteicēja izteiktais viedoklis un argumenti varēja pēc būtības ietekmēt pieņemto lēmumu.

Tiesa konstatē, ka ar pārsūdzēto lēmumu konstatēta administratīvā pārkāpuma neesamība un neviena persona konkrētajā gadījumā netika saukta pie administratīvās atbildības.

Tiesa atzīst, ka administratīvā pārkāpuma nekonstatēšana gadījumā, ja administratīvais pārkāpums attiecībā uz pieteicēju ir pieļauts, var radīt pieteicējam nelabvēlīgas sekas, gadījumā, ja pieteicējam kā cietušajam nodarīts morāls, fizisks vai mantisks kaitējums atbilstoši LAPK 261. panta pirmajai daļai un šajā gadījumā nav būtiskas nozīmes apstāklim, vai pieteicējs konkrētas lietas ietvaros ir atzīts par cietušo vai ne.

Savukārt judikatūrā ir nostiprinājusies atziņa, ka, privātpersonām nav subjektīvo tiesību vērsties tiesā ar pieteikumu par personu sodīšanu, un privātpersonas prasījums sodīt personu administratīvajā procesā vispārīgi nav uzskatāms par tādu privātpersonas tiesisko interesi, kas būtu izskatāma tiesā.

No minētā izriet, ka tikai gadījumā, ja administratīvais pārkāpums pret pieteicēju ir pieļauts, pārsūdzētais lēmums var būt pieteicējam nelabvēlīgs administratīvs akts. Pieteicējs pieteikumā nav norādījis uz vēlmi sodīt kādu konkrētu personu.

[16] Kā tiesa secinājusi iepriekš, ar lietā esošajiem pierādījumiem, pierādīts, ka konkrētajā gadījumā nav ticis konstatēts administratīvais pārkāpums pieteicēja medicīniskās aprūpes veikšanas gaitā. Atbilstoši LAPK 7. panta pirmajai daļai nevienam nevar piemērot ietekmēšanas līdzekli par administratīvo pārkāpumu citādi kā uz likuma pamata un likumā noteiktajā kārtībā. Savukārt LAPK 7. panta otrā daļa noteic, ka lietvedība par administratīvajiem pārkāpumiem veicama, stingri ievērojot likumību.

Tiesa atzīst, ka konkrētajā gadījumā pastāv objektīvi apstākļi, kas neļauj viennozīmīgi noteikt, vai pārsūdzētais lēmums, ar kuru netika konstatēta administratīvā pārkāpuma esamība pieteicējam veiktajā medicīniskajā aprūpē, būtu atzīstams par pieteicējam nelabvēlīgu administratīvo aktu, jo pastāvot situācijai, ka medicīniskā aprūpe, par ko pieteicējs sūdzējies Inspekcijā 2005. gadā, pieteicējam tika veikta vairāk nekā četrus gadus pirms vēršanas Inspekcijā – 2001. gadā, un ņemot vērā, ka cilvēkā organismā nepārtraukti notiek fizioloģiskie procesi, kas maina cilvēka veselības stāvokli, vairs nepastāv reālā iespēja ar citiem līdzekļiem konstatēt pieteicēja 2001. gadā bijušo veselības stāvokli kā tikai ar ierakstiem medicīniskajā dokumentācijā. Konkrētajā gadījumā, lai konstatētu iespējamo

PDF created with pdfFactory Pro trial version www.pdffactory.com

administratīvo pārkāpumu, pieteicējam bija nepieciešams nekavējoties vērsties Inspekcijā ar sūdzību, jo atbilstoši Ārstniecības likuma 5. pantam ikvienam ir pienākums rūpēties un katrs ir atbildīgs par savu (..) veselību.

[17] Vērtējot jautājumu, vai pieteicēja izteiktais viedoklis un argumenti varēja pēc būtības ietekmēt pieņemto lēmumu, tiesa atzīst, ka konkrētajā gadījumā pārsūdzētais lēmums nav balstīts uz personu liecībām vai paskaidrojumiem, bet tikai uz medicīniskajā dokumentācijā fiksētajiem datiem.

Pastāvot šādiem apstākļiem, tiesa atzīst, ka kaut *formāli* pieteicējs iestādē pirms pārsūdzētā lēmuma pieņemšanas nav uzklausīts (pieteicējs pirms pārsūdzētā lēmuma pieņemšanas iesniedzis Inspekcijā iesniegumu uz 13 lapām, kurā izteicis visus savus iespējamos argumentus), minētā procesuālā nepilnība nav atzīstama par tik būtisku, lai konstatētās nepilnības dēļ pārsūdzētais lēmums būtu atceļams.

[18] Kas attiecas uz pieteicēja iebildumu par to, ka viņš netika iepazīstināts ar administratīvā pārkāpuma lietas materiāliem, tiesa atzīst, ka šādas tiesības pieteicējam bija iespējams realizēt, izsakot iestādei attiecīgu lūgumu par lietas materiālu nosūtīšanu. Tiesa atzīst, ka gan LAPK 261. panta otrajā daļā, gan APL 61. pantā minētas personas tiesības, bet ne pienākums iepazīties ar lietas materiāliem, savukārt iestādei norādītajās tiesību normās nav noteikts pienākums pēc savas iniciatīvas nosūtīt lietas materiālus privātpersonai. Par personas tiesisko interesi iepazīties ar lietas materiāliem jāizsaka attiecīgais lūgums konkrētai iestādei.

[19] Tiesa konstatē, ka konkrētajā lietā, izdodot pārsūdzēto lēmumu, iestāde ir ievērojusi lietas piekritību, izvērtējusi pieteicēja izteiktos iebildumus, kas būtu attiecināmi uz administratīvā pārkāpuma lietu, administratīvajā aktā ir norāde uz piemērotām tiesību normām, norādīta pārsūdzības kārtība.

Tiesa atzīst, ka ar pārsūdzēto lēmumu pieteicējam nav uzlikts nekāds pienākums, un pieteicējam nav piešķirtās, apstiprinātās vai noraidītās kādas tiesības, jo ar pieteicēja neapmierinātību ar administratīvā pārkāpuma lietas izbeigšanu vien nepietiek, lai atzītu pieteicēju par tādu personu, kurai piemīt kādas citas tiesības vai tiesiskās intereses konkrētajā lietā. Tiesības pārsūdzēt Inspekcijas pieņemto lēmumu pieteicējs ir izmantojis.

Kā atzinis Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departaments 2005. gada 11. oktobra lēmumā lietā SKA-292 (sk. lēmuma 14.p) atbilstoši Administratīvo lietu departamenta judikatūrai, kas savukārt veidojusies pamatojoties uz Eiropas Cilvēktiesību tiesas judikatūru, tiesai ir jāuzklausa argumenti, bet tai nav pienākums detalizēti atrunāt spriedumā jebkuru argumentu. Tiesai ir atļauts izvērtēt argumentus, kurus tā uzskata par nozīmīgiem no tiesību viedokļa. Tiesai nav jāargumentē visi tie paskaidrojumi, kas neattiecas uz konkrēto prasījumu (sal. iepriekš minētā 2004. gada 23. novembra sprieduma 8. punktu lietā Nr. SKA-216). Par iebildumiem, kas neattiecas uz konkrēto prasījumu, tiesa uzskata pieteicēja

PDF created with pdfFactory Pro trial version www.pdffactory.com

argumentus, kas nav saistīti ar konkrēto administratīvā pārkāpuma lietu un ir izteikti vispārējai argumentācijai.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 246. – 251. pantu, Administratīvā rajona tiesa

nosprieda:

noraidīt *V.R.* pieteikumu par Medicīniskās aprūpes un darbspējas ekspertīzes kvalitātes kontroles inspekcijas 2005. gada 20. decembra lēmuma Nr.7-25-R-1150 atcelšanu.

Spriedumu var pārsūdzēt divdesmit dienu laikā no sprieduma sastādīšanas dienas Administratīvajā apgabaltiesā, iesniedzot apelācijas sūdzību Administratīvajā rajona tiesā.

Tiesnese I. Kaļiņina

PDF created with pdfFactory Pro trial version www.pdffactory.com